

Sygn. akt VIII U 620/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Elżbieta Trybulec-Czernek

Protokolant: st. sekr. sądowy Barbara Urmańska

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 r. w Gdańsku

sprawy **A. T.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 30 października 2012 r. nr (...) -1/25/E

oddala odwołanie

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt VIII U 620/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. dokonał przeliczenia wysokości emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia przyjęto wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, a obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 69,62%. Wskaźnik został wyliczony w oparciu o przedłożone dokumenty zastępcze – umowy o pracę i angaże.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony A. T. wnosząc o jej zmianę poprzez uwzględnienie rzeczywistych zarobków za 1975 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), W. i. G. w. W. oraz zaliczenie jako okresu składkowego stażu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, iż ubezpieczony nie udowodnił w sposób bezsporny, że wpis zarobków za 1975 r. nie odpowiada prawdzie. Nie udowodnił również innej wysokości osiągniętych zarobków z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), W. i. G. w. W. w omawianym roku. Odnośnie stażu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G. podał zaś, iż ubezpieczony nie został zgłoszony do ubezpieczenia, jak również nie zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne po dniu 30 maja 1998 r. wobec czego brak podstaw do zaliczenia spornego okresu jako okresu składkowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca A. T., urodzony dnia (...), w dniu 07 sierpnia 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2012 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 12 września 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 52,20%. Wysokość emerytury wyniosła 1296,23 zł brutto.

Decyzją z dnia 18 września 2012 r. organ rentowy przeliczył wysokość świadczenia emerytalnego ubezpieczonego. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 52,67%. Wysokość emerytury wyniosła 1321,83 zł brutto.

Decyzją z dnia 11 października 2012 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do doliczenia do stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) od 01 czerwca 1998 r. do 31 lipca 1998 r., wskazując, iż w okresie tym ubezpieczony nie został zgłoszony przez pracodawcę do ubezpieczenia społecznego.

Kolejną, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, decyzją z dnia 30 października 2012 r. organ rentowy przeliczył wysokość świadczenia emerytalnego ubezpieczonego. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł 69,62%. Wysokość emerytury wyniosła 1517,47 zł brutto.

Do wyliczenia podstawy wymiaru za rok 1975 z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), W. i. G. w. W. przyjęto wynagrodzenie wpisane w legitymacji ubezpieczeniowej.

W okresie od 01 czerwca 1998 r. do 31 lipca 1998 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G. ubezpieczony nie został zgłoszony do ubezpieczenia, jak również nie zostały za niego opłacone składki na ubezpieczenia społeczne.

Powyższe okoliczności są w niniejszej sprawie niesporne, a nadto wynikają z akt rentowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach pozwanego organu ubezpieczeniowego. Ich autentyczność i rzetelność nie była kwestionowana w toku postępowania, w związku z czym Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było, czy organ rentowy dokonując przeliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego A. T., uwzględnił prawidłową wysokość wynagrodzenia za rok 1975 z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), W. i. G. w. W. oraz prawidłowo nie zaliczył jako okresu składkowego okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 01 czerwca 1998 r. do 31 lipca 1998 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G.. Organ rentowy wskazywał, iż brak jest innych dowodów, niż wpis w legitymacji ubezpieczeniowej, świadczących o wysokości zarobków uzyskiwanych przez ubezpieczonego w spornym okresie oraz, iż z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G. ubezpieczony nie został zgłoszony do ubezpieczenia, jak również nie zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne po dniu 30 maja 1998 r.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonego A. T. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

W myśl art. 15 w/w ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Wskazać również trzeba, iż zgodnie z przepisami § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników – zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Dodać przy tym trzeba, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 cyt. Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r. – sygn. akt II UKN 186/97, OSN – 1998/11/342).

Podkreślić przy tym jednak należy, iż w sprawach emerytalno – rentowych wyliczenie wysokości świadczenia może nastąpić jedynie na podstawie zarobków faktycznie otrzymanych i to tych, od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne, co wynika jednoznacznie z treści art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zasada obliczania świadczeń w oparciu o rzeczywiste zarobki nie może zostać zastąpiona domniemaniem wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Obliczenie wysokości emerytury A. T. nie może więc nastąpić przez wskazanie przez ubezpieczonego orientacyjnej wysokości osiągniętych przez niego zarobków. Konieczne jest ustalenie wysokości tych zarobków w sposób precyzyjny i pewny – co nie jest możliwe jedynie w oparciu o oświadczenia ubezpieczonego, który nie przedłożył żadnych nowych dowodów świadczących o wysokości uzyskiwanych przez niego w spornym okresie zarobków, na podstawie których Sąd byłby w stanie ustalić wysokość otrzymywanego przez ubezpieczonego wynagrodzenia ograniczając się jedynie do zakwestionowania wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej. Odnośnie stażu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G., wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 917 k.c. przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Sąd zważył, iż ugoda, na którą powoływał się w toku postępowania ubezpieczony nie potwierdza, więc faktycznego okresu zatrudnienia w ww. zakładzie, ani też faktu odprowadzania za ten okres składek na ubezpieczenie. Brak jest też innych dowodów świadczących o opłacaniu w powyższym okresie składek.

Podkreślić w tym miejscu należy, że to na ubezpieczonym spoczywa obowiązek przedłożenia w organie rentowym dokumentów niezbędnych nie tylko do przyznania prawa do świadczenia, ale również mających wpływ na jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 r. II UKN 297/00 Lex48122).

Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontradiktoryjności procesu, gdyż – ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 grudnia 2010 r. w sprawie I BU 8/10, Lex nr 785642).

Podobne stanowisko zajął także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 28 czerwca 2001 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt III AUa 2588/00, w wyroku z dnia 23 października 2001 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 377/01 oraz w wyroku z dnia z dnia 12 grudnia 2000 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1540/00.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, iż pozwany organ dokonując przeliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego A. T., uwzględnił prawidłową wysokość wynagrodzenia za rok 1975 z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), W. i. G. w. W. oraz prawidłowo nie zaliczył jako okresu składkowego okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 01 czerwca 1998 r. do 31 lipca 1998 r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) W. D. w G..

Mając powyższe ustalenia i rozważania na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że wysokość emerytury wnioskodawcy została ustalona prawidłowo w związku, z czym odwołanie jako niezasadne należało na mocy cytowanych wyżej przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

SSO Elżbieta Trybulec – Czernek